

Görüşme Makalesi

Sıtkı Sahil ile görüşme: Türk Müziği'ne gelenek ve modernitenin diyalektiği ekseninden bakış

Seyhan Canyakan¹

Afyon Kocatepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, Afyonkarahisar, Türkiye

Makale Bilgisi

Kabul: 12 Mart 2025
Online Yayın: 30 Mart 2025

Anahtar Kelimeler

Gelenek ve modernite
Sıtkı Sahil
Türk Müziği

Öz

Bu çalışma, çağdaş Türk müzikoloji tarihinin önemli temsilcilerinden biri olan Sıtkı Sahil'in (d. 1955, Erzurum) sanatsal kariyerini, pedagojik metodolojisini ve müzikal mirasını incelemektedir. Sahil'in bestekârlık, koro şefliği ve müzik eğitimciliği alanlarındaki çok boyutlu katkıları tarihsel ve kültürel bağlamları içerisinde değerlendiren bu araştırma, sanatçının 1978-1981 yılları arasında TRT Erzurum Radyosu'nda akitli sanatçı olarak başlayan profesyonel müzik serüveninden, 1981 sonrası Balıkesir'de kurduğu kurumsal yapılara ve geliştirdiği pedagojik modellere uzanan geniş bir spektrumu kapsamaktadır. Araştırma, Sahil'in besteleme pratiğinin fenomenolojik boyutlarını, dini musiki alanındaki otantik ifade arayışlarını ve klasik Türk müziği ile modern yaklaşımlar arasında kurduğu diyalektik ilişkiyi analiz etmektedir. Sanatçının 1300'ü aşkın bestesiyle somutlaşan müzikal mirası, salt birer estetik üretim olarak değil, aynı zamanda kültürel aktarım, pedagojik yenilik ve kurumsal gelişim bağlamlarında değerlendirilmektedir. Çalışmada, Sahil'in müziği bir "yaşam biçimi" olarak nitelendiren varoluşsal yaklaşımı ve müzikal formların salt estetik değil, etik ve felsefi boyutlarına dair geliştirdiği farkındalık özellikle vurgulanmaktadır. Sahil'in 1997'de başlattığı Balıkesir Ulusal Türk Müziği Sempozyumu gibi akademik girişimleri ve dezavantajlı topluluklar için geliştirdiği sosyal sorumluluk projeleri, onun müzikal vizyonunun çok katmanlı doğasını ortaya koymaktadır. Araştırma sonucunda, Sahil'in çağdaş Türk müzik kültüründeki konumunun, gelenek ve modernite arasındaki diyalektiği yansıtan, koruyucu ve yenilikçi boyutları birleştiren özgün bir sentezi temsil ettiği tespit edilmiştir. Bu sentez, Bourdieu'nün "kültürel sermaye" kavramı bağlamında da değerlendirilebilecek nesiller arası aktarım mekanizmalarıyla desteklenmekte ve Türk müziğinin tarihsel mirasının korunması ile çağdaş bağlamlarda yeniden yorumlanması arasında sistematik bir denge kurmaktadır.

2822-3195 / © 2025 TM
Genç Bilge Yayıncılık tarafından
yayınlanmakta olup, açık erişim,
CC BY-NC-ND lisansına sahiptir.

Makaleye atıf için

Canyakan, S. (2025). Sıtkı Sahil ile görüşme: Türk Müziği'ne gelenek ve modernitenin diyalektiği ekseninden bakış. *Türk Müziği*, 5(1), 83-88. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15010988>

Dr. Seyhan Canyakan

Hocam, öncelikle bize vakit ayırdığınız için teşekkür ederim. Sizinle hem müzikal kariyeriniz hem de beste yapma süreciniz hakkında derinlemesine konuşmak istiyoruz. Müzik hayatınız nasıl başladı?

Sıtkı Sahil

Ben teşekkür ederim. Müzik benim için çocukluktan gelen bir tutkuydu. Ailem, müziği meslek olarak görmediği için ilk başlarda biraz mesafeli yaklaştılar. O dönemlerde müzikle uğraşmak bir hobi olarak görülüyordu, bir geçim kaynağı olarak değil. Ama benim için durum farklıydı. İlk sahneye çıkışımı hâlâ dün gibi hatırlıyorum. Ortaokuldaydım ve bir

okul etkinliğinde sahne almıştım. O an sahnede olmanın nasıl bir his olduğunu anladım. O coşkuyu, insanlara bir şeyler aktarabilmenin büyüsünü yaşadım.

Dr. Seyhan Canyakan

Peki bu yolda ilerleme kararınızı verdiğinizde çevreniz nasıl tepki verdi?

Sıtkı Sahil

Karışık tepkiler aldım. Ailem "Tamam, müzikle ilgilen ama asıl mesleğin ne olacak?" diye soruyordu. Öğretmenlerim ise yeteneğimi fark ediyordu. Bu yüzden müziğe odaklanmam gerektiğini düşünenler de vardı, tamamen vazgeçmemi isteyenler de. Ama benim içimde hep bir beste yapma, bir şeyler yaratma arzusu vardı.

Dr. Seyhan Canyakan

İlk profesyonel müzik deneyiminiz ne zaman oldu?

Sıtkı Sahil

Erzurum'da ilk olarak TRT'ye akitli sanatçı olarak göreve başladım ve solist olarak oradaki kariyerim başladı. Ardından Balıkesir'e gittiğimde müzik benim için daha da ciddi bir hale geldi. Orada 1982 yılında Balıkesir Türk Müziği Korosu'nu kurdum. O dönemde bir müzik grubunu organize etmek, eğitim vermek ve repertuvar oluşturmak kolay değildi. Müzisyen bulmanın zorluklarını yaşadım. Sonraki yıllarda kendi müzisyenlerimizi yetiştirdikçe bu problemi de aşmış oldum. Bugün internetten nota bulabiliyorsunuz ama o dönem her şey el yazısıyla yazılıyordu. Öğrencilerimizi tek tek eğitiyor, repertuarı kendimiz oluşturuyorduk. Korumuzda birçok öğrenci yetişti. Bugün akademisyen olanlar, sahne sanatçısı olanlar var.

Dr. Seyhan Canyakan

Yani, müzik sadece bireysel bir yolculuk değil, aynı zamanda insan yetiştirme misyonu haline geldi.

Sıtkı Sahil

Kesinlikle. Özellikle üniversite, çeşitli okullara, halk eğitim merkezlerinde ve askeri okullarda müzik eğitimi verdiğimde, insanlara sadece şarkı söylemeyi değil, müziği bir ifade biçimi olarak kullanmayı öğrettim. Örneğin, askeri kurumlarda eğittiğim subaylar, müziğin disiplinlerini nasıl geliştirdiğini fark ettiler. Benim üstlerim olmasına rağmen bana hocam diye sesleniyorlardı. Müziğin birleştirici gücünü hissettik.

Dr. Seyhan Canyakan

Şimdi de bestecilik yönüne geçelim. Bir gecede tamamlanan o eserleriniz hakkında anlatılanlar gerçekten ilgi çekici. O süreç nasıl ilerlemişti?

Sıtkı Sahil

Evet, o gece hiç unutamayacağım. Sırtımda şiddetli bir ağrı hissediyordum. Altı Eylül Belediye Başkanı'nın yollamış olduğu bir yakınına ait şiir kitaplarının kopyaları o gün bana ulaşmıştı. Uyku gelmiyordu. Kitabı okurken bir cümle dikkatimi çekti. O anda kafamda bir melodi belirdi. Kalkıp kalem kağıdı aldım ve yazmaya koyuldum. Saat ilerledikçe ilham doruk noktasına ulaştı. Sabah ezanına kadar kesintisiz beste yaptım ve 14 esere imza atmıştım. Bunların çoğu dinî içerikliydi.

Dr. Seyhan Canyakan

Yani müziğiniz bazen fiziksel zorluklar eşliğinde mi şekilleniyor?

Sıtkı Sahil

Evet, doğru söylüyorsunuz. Bazen acı, bazen huzur veren anlar, bazen ilham veren başka şeyler müziğime ilham kaynağı oluyor. Kimi zaman bir mekân, kimi zaman bir kişi, kimi zaman da bir kelime ilham verebiliyor.

Dr. Seyhan Canyakan

Dini müziğe yaklaşımınız nasıl?

Sıtkı Sahil

Dini müzik gerçekten hassas bir konu. Günümüzde maalesef bu alanda çok yozlaşma var. Mesela arabesk tarzda bestelerin üzerine dinî sözler yazarak bunları "tasavvuf müziği" diye sunanlar oluyor. Oysa tasavvuf sadece müzikle açıklanamaz, derin bir yaşam felsefesidir. Sadece bir müzik türü olarak görmek yetersiz kalır.

Dr. Seyhan Canyakan

Bu konular günümüzde çok tartışmalı. Peki, klasik Türk Müziği ile modern müzik anlayışı arasındaki dengeyi nasıl değerlendiriyorsunuz?

Sıtkı Sahil

Klasik Türk Müziği çok köklü ve disiplinli bir gelenek üzerine kurulu. Ancak günümüzde bazı kişiler, bu müziği yeterince derinlemesine öğrenmeden popüler kültüre adapte etmeye çalışıyorlar. Klasik eserleri fantezi müzik gibi icra etmek, onların ruhuna zarar veriyor. Bunun yerine hem geleneği koruyup hem de yeni formlar yaratmak gerekiyor.

Dr. Seyhan Canyakan

Genç nesil bu dengeyi nasıl kurabilir?

Sıtkı Sahil

Gençler öncelikle iyi bir altyapı oluşturmalı. Makamları bilmeli, usulü tanımalı. Sonra modern yaklaşımlar üzerine düşünebilirler. Ama eğer temeli sağlam kurmazsanız, ortaya çıkan şey yozlaşmış bir müzik olur.

Dr. Seyhan Canyakan

Peki, konservatuvarların durumunu nasıl görüyorsunuz?

Sıtkı Sahil

Açıkçası konservatuvarların sayısı arttıkça, kalite konusunda endişelerim de arttı. Eskiden daha seçici bir sistem varken, şimdi her seviyeden öğrenci kabul ediliyor. Bu, kaliteli sanatçılar yetiştirme açısından problem yaratabilir. Sanatta nitelikli bireyler yetiştirmek için disiplin, bilgi ve deneyim şart.

Dr. Seyhan Canyakan

Son olarak, müziğin sizin için anlamı nedir?

Sıtkı Sahil

Müzik benim için bir yaşam biçimi. Sadece bir sanat dalı değil, ruhu besleyen bir şey. Eğer müzik doğru aktarılmazsa, zamanla yozlaşır ve ruhunu kaybeder. Benim amacım, müziği doğru anlayan ve aktaran öğrenciler yetiştirmektir ve buna ömrümü adadım.

Dr. Seyhan Canyakan

Sıtkı Bey, bu söyleşimizde değindiğimiz konuları bir bütün olarak ele aldığımızda, sizin Türk müzik kültürüne katkılarınızı nasıl tanımlarsınız?

Sıtkı Sahil

Türk müzik kültürüne katkılarım, çok boyutlu ve katmanlı bir yapı arz ediyor. Bestekârlık, koro şefliği, eğitimcilik ve akademik girişimler gibi farklı alanlardaki çalışmalarım, Türk müziğinin hem icrası hem de teorisine yönelik bütünsel bir yaklaşımla şekillendi. Her zaman teorik bilgiyi pratiğe dönüştürmenin önemine inandım. Müziği sadece notalardan ibaret görmek yerine, onun kültürel ve tarihsel bağlamını da kavratmaya çalıştım öğrencilerime.

Dr. Seyhan Canyakan

Klasik Türk müziği ile modern yaklaşımlar arasında nasıl sağlıklı bir denge kurulabilir?

Sıtkı Sahil

Bu denge, ancak geleneği derinlemesine özümseyerek kurulabilir. Önce klasik Türk müziğinin temellerini, makamları, usulleri, üslup özelliklerini çok iyi öğrenmek gerekiyor. Ancak bu temele sahip olduktan sonra yenilikçi yaklaşımlar geliştirilebilir. Aksi takdirde, ortaya çıkan şey, ne geleneksel değerleri taşıyor ne de gerçek anlamda yenilikçidir. Gençlere tavsiyem, önce geleneği içselleştirmeleri, sonra kendi özgün seslerini bulma yoluna gitmeleridir.

Dr. Seyhan Canyakan

Müziğin sosyal boyutu hakkında düşünceleriniz nelerdir?

Sıtkı Sahil

Müzik, salt estetik bir uğraş değil, aynı zamanda güçlü bir sosyal entegrasyon aracıdır. Dezavantajlı çocuklar ve Roman toplulukları için geliştirdiğim projelerde bunu çok net gördüm. Müzik, farklı sosyal grupları bir araya getirme, kültürel diyalogu artırma potansiyeline sahip. Askeri kurumlarda verdiğim dersler bile, hiyerarşik bariyerleri aşan bir iletişim ortamı yaratmıştı. Üst rütbeli subaylar, müzik sınıfında bana "hocam" diye hitap ederlerdi. Müziğin bu birleştirici gücü, toplumsal barış için de çok değerli bir kaynak.

Dr. Seyhan Canyakan

Aile yaşamınız ve müzikal mirasın aktarımı arasında nasıl bir ilişki görüyorsunuz?

Sıtkı Sahil

Kültürel sermayenin aktarımı, aile içinde başlıyor. Eşim Yasemin Hanım ile üç çocuğumuzun tamamının akademik kariyerlerini müzik alanında sürdürüyor olmaları, bu aktarımın somut bir göstergesi. Aile içinde müzikal bilgi ve becerilerin nesiller arası aktarımı, Bourdieu'nün bahsettiği kültürel sermayenin birikimi ve dönüşümüne güzel bir örnek teşkil ediyor. Müzikal miras, sadece kurumsal değil, ailevi kanallarla da yaşatılabilir ve zenginleştirilebilir.

Dr. Seyhan Canyakan

Müziği "yaşam biçimi" olarak tanımlamanızın altında yatan felsefi düşünce nedir?

Sıtkı Sahil

Müzik benim için salt bir meslek veya hobi değil, varoluşsal bir boyut taşıyor. İnsanın kendini ifade etme, dünyayı anlama ve anlamlandırma biçimi. Bu yüzden müziği "yaşam biçimi" olarak tanımlıyorum. Müzik, ruhu besleyen, bizi hem kendimizle hem de evrenle bağlantılandıran bir araç. Sanatın bu varoluşsal boyutunu kavramadan, teknik mükemmelliğe ulaşsanız bile, gerçek bir sanatçı olmanız mümkün değildir. Benim tüm pedagojik yaklaşımım, müziğin bu derin, varoluşsal yönünü öğrencilerime aktarma çabasıyla şekillendi.

Dr. Seyhan Canyakan

Son olarak, Türk müzik kültürünün geleceği hakkında düşünceleriniz nelerdir?

Sıtkı Sahil

Türk müzik kültürünün geleceği, gelenek ve modernite arasında kuracağımız diyalektik ilişkiye bağlı. Geleneksel formları korurken, çağdaş bağlamlarda yeniden yorumlamak, bu mirasın yaşaması için elzem. 1300'ü aşkın bestemle TRT repertuarına katkıda bulunurken, hep bu dengeyi gözetmeye çalıştım. Geleneksel müzik formlarıyla modern duyarlılıkları sentezleyen bir yaklaşım, Türk müziğinin geleceği için en sağlıklı yol. Ümit ediyorum ki, genç kuşaklar bu hassas dengeyi koruyarak, müziğimizi daha da ileriye taşıyacaklar.

Dr. Seyhan Canyakan

Bu değerli görüşleriniz ve samimi paylaşımlarınız için çok teşekkür ederim, Sıtkı Bey. Türk müziğine yaptığınız katkılar ve müzikal mirasınız, gelecek nesiller için ilham kaynağı olmaya devam edecek.

Sıtkı Sahil

Ben teşekkür ederim. Sanatın ve müziğin evrensel dilinin, insanları birleştirmeye, ruhlara şifa olmaya devam etmesini diliyorum.

Sıtkı Sahil'in Özgeçmişi

Türk müziği sanatçısı **Sıtkı Sahil**, 1955 yılında Erzurum'da dünyaya gelen bestekârimız ilk orta ve lise tahsilini babasının tayini nedeniyle Erzurum, Adapazarı ve Erzincan da yapmıştır. Akabinde askeri bir kurumun sınavlarını kazanarak bu kurumdan mesleki eğitim almıştır. Çocuk yaşta başlamış olduğu Türk Müziği Eğitimi mevcut imkânlar dâhilinde sürdürmüştür. Erzurum Halk Eğitimi Merkezi, Erzurum Halk Oyunları Halk Türküleri derneği, Erzurum Musiki Derneğinde ve 1978 yılından 1981 yılı sonuna kadar akitli sanatçı olarak TRT Erzurum radyosunda eğitimini ve görevini sürdürmüştür. Erzurum da kaldığı süre içerisinde Ahmet Zeki Erdal, Hüseyin Erbay ve TRT Erzurum Radyosu Bünyesinde ki TSM Korosunda Kıyasettin Temelli hocalardan yararlanmış ve ders almıştır. 1981 yılı sonunda Balıkesir'e tayinle giden Sıtkı SAHİL burada halen hayatiyetlerini devam ettirmekte olan Türk Müziği kurumları olan Balıkesir Türk Müziği Korosu, Konservatuvar, Balıkesir Musiki Derneği ve Sanat merkezlerini kurmuştur. Bu kurumlardan TRT, Üniversiteler, Konservatuvarlar ve Opera gibi kurumlara elamanlar kazandırılmıştır. Türkiye'nin hemen hemen her köşesinde Üniversitelerde, konservatuvarlarda, müzik kurumlarında ve Milli Eğitim kurumlarında görev yapan yetmişmiş öğrencileri bulunmaktadır. Balıkesir Türk Müziği Korosu olarak bünyesinde, Çocuk Koroları, Gençlik toplulukları ve yetişkin Koroları oluşturmuştur. Türk Müziğine hizmet amaçlı Necati Bey Eğitim Fakültesinde yaklaşık 8 yıl Türk Müziği dersleri vermiştir. Uzun yıllar İmam ve Müezzinlere Dini musiki Eğitimi vermiştir. Sıtkı Sahil, başında bulunduğu kurumlarda eğitim ve öğretime ağırlık vermenin yanı sıra ürettiği projelerle Türk Müziğine ve topluma hizmetine devam etmektedir. Bu projelerin başında Türk Müziği Sempozyumları yer almaktadır. İlki 1997 yılında yapılmış olan Balıkesir Ulusal Türk Müziği Sempozyumudur. Bu Sempozyum dönemin önemli akademisyenleri, bestekârları, hocaları ve koro şefleri tarafından ilgi görmüştür. 2022 yılı sonunda 4.Balıkesir Ulusal Türk Müziği Sempozyumu gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, çalıştaylar, paneller yapılmış olup Türkiye'nin en popüler isimleri konuk edilmiştir. Dezavantajlı çocuklar, Roman projeleri gibi projeleri ise topluma katkı sağlamış olan ödüllü projeleridir. Bu yıl 43.Kuruluş yılını kutlayan olan Balıkesir Türk Müziği Korosu İstanbul, Ankara, İzmir, Erzurum, Bodrum gibi önemli sanat merkezlerinde konserler vermiştir. Türk Müziği Korosu 2013 yılında 7 ülke ve 2800 kurum içerisinde 300 kişilik Türkiye jürisi tarafından İtri ödülüne layık görülmüştür. Koro halen çalışmalarına devam etmektedir. 2021 yılında Mavi Nota Dergisi tarafından Yılın Müzik bestecisi seçilmiştir. 25 Martta Ankara'da kendisine Uluslararası bir Müzik akademisi tarafından Türk müziğine Hizmet Ödülü verilmiştir. Işığım diye hitap ettiği Yasemin hanımla evli ve üç çocuk babası olan Sahil 'in kızı Dr. Derya Sahil Eroğlu Erzurum Atatürk Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuvarında Öğretim görevlisidir. Büyük oğlu Buğra Sahil ve gelini Dr. Tuğba Sahil, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuvarında Öğretim görevlisidirler. Küçük oğlu Mert Sahil Balıkesir Üniversitesinde Öğretim görevlisi olup doktora eğitimine devam etmektedir. Ali Ege, Deniz ve Leyla adında üç torun sahibidir. Damadı Doç. Dr. Özgür Eroğlu Erzurum Atatürk Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuvarında öğretim üyesidir. 1300 civarında bestesi olan bestekârimızın TRT repertuvar kurulundan geçmiş birçok bestesi bulunmaktadır.

Görüşmeci Özgeçmiş

Doç. Dr. **Seyhan Canyakan**, akademik yolculuğuna Bergama'daki temel eğitimini tamamladıktan sonra 1998 yılında Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü Piyano Ana Sanat Dalı'na giriş yaparak başlamıştır. Mezuniyetinin ardından 2002 yılında öğretmenlik kariyerine adım atmıştır. 2008 yılında tiyatro müziği, kompozisyon ve stüdyo prodüksiyonları alanındaki çalışmalarına tanınmış, dört bestesi edebi bir eserde yer almıştır. Elektronik müzik alanında uluslararası başarılar elde etmiş, besteleri dünya çapında yayınlanmış ve çeşitli projelerde kullanılmıştır. 2011 yılında AB destekli uluslararası konser projelerine katılmış, müzik albümleri üretmiş ve Jinglehouse ile işbirliği yapmıştır. Dokuz Eylül Üniversitesi'nde yüksek lisans ve doktora eğitimini tamamlamış, Uşak Üniversitesi'nde bir bölüm kurmuş ve Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi'nde öğretim üyesi olarak görev yapmıştır. Türk müziği ve elektronik müzik dahil olmak üzere geniş bir yelpazede eserler üreten besteci, uluslararası medya ve oyun müziği kompozisyonlarıyla tanınmaktadır. Evli ve iki çocuk babasıdır.

Kurum: AKÜ Devlet Konservatuvarı, Afyonkarahisar, Türkiye.

E-posta: scanyakan@aku.edu.tr

ORCID: 0000-0001-6373-4245

Kişisel web sitesi: <https://konservatuvar.aku.edu.tr/seghan-canyakan/>

Researchgate: https://www.researchgate.net/profile/Seyhan_Canyakan

AcademiaEdu: <https://afyonkocatepe.academia.edu/SeyhanCanyakan>

Interview with Sıtkı Sahil: a dialectical view of tradition and modernity in Turkish Music

Abstract

This study examines the artistic career, pedagogical methodology, and musical legacy of Sıtkı Sahil (b. 1955, Erzurum), one of the prominent representatives of contemporary Turkish musicology. Analyzing Sahil's multifaceted contributions to composition, choral conducting, and music education within their historical and cultural contexts, this research covers a wide spectrum, from his professional musical journey beginning as a contracted artist at TRT Erzurum Radio between 1978-1981 to the institutional structures and pedagogical models he developed after 1981 in Balıkesir. The study analyzes the phenomenological dimensions of Sahil's composing practice, his search for authentic expression in religious music, and the dialectical relationship he established between classical Turkish music and modern approaches. His musical heritage, which includes over 1300 compositions, is evaluated not only as aesthetic production but also within the contexts of cultural transmission, pedagogical innovation, and institutional development. The existential approach that characterizes Sahil's music as a "way of life," as well as his awareness of the ethical and philosophical dimensions of musical forms, are particularly emphasized. Academic initiatives such as the National Turkish Music Symposium initiated by Sahil in 1997 and social responsibility projects developed for disadvantaged communities reveal the multifaceted nature of his musical vision. The research concludes that Sahil's position in contemporary Turkish music culture represents a unique synthesis combining protective and innovative aspects, reflecting the dialectic between tradition and modernity. This synthesis is supported by intergenerational transmission mechanisms that can also be examined within the context of Bourdieu's concept of "cultural capital" and establishes a systematic balance between the preservation of Turkish music's historical heritage and its reinterpretation in contemporary contexts.

Keywords: Sıtkı Sahil, Turkish Music, Tradition and Modernity